

Sygn. akt VII U 889/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 sierpnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA w SO w Gdańsku Ewa Downar-Zapolska

Protokolant: st. sekr. sąd. Alina Meier

po rozpoznaniu w dniu 12 sierpnia 2013 r. w Gdańsku

sprawy S. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania S. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 26 lutego 2013r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje ubezpieczonemu S. C. prawo do emerytury od dnia 15 lutego 2013r. i ustala, że organ emerytalny nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt VII U 889/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 lutego 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu S. C. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach z uwagi na niespełnienie warunków nabycia tego prawa przewidzianych przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) w wobec nie udowodnienia 15 letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach. Organ rentowy nie zaliczył do pracy w szczególnych warunkach okresu od 01.08.1973 r. do 24.03.1997 r., wskazując, iż na podstawie przedłożonej dokumentacji nie można uznać, iż wnioskodawca będąc zatrudnionym na stanowisku technologa, starszego technologa, samodzielnego technologa, prowadzącego technologa oraz kierownika zespołu technologicznego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy sprawował kontrolę między operacyjną, kontrolę jakości produkcji oraz dozór inżynieryjno – techniczny, oraz, że przebywając przez cały okres w środowisku, w których wykonywane są jako podstawowe prace w szczególnych warunkach.

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawca wniósł o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury w oparciu o uznanie, iż wykonywał pracę w szczególnych warunkach w okresie od 01.08.1973 r. do 24.03.1997 r. sprawując bezpośredni nadzór nad przestrzeganiem procesów i instrukcji technologicznych przy pracach monterskich i spawalniczych. Wniósł o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków K. K. i M. B..

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał argumentację prezentowaną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony S. C., urodzony dnia (...), w dniu 15 lutego 2013r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. kolejny wniosek o emeryturę. Zaskarżoną w niniejszej sprawie decyzją z dnia 26 lutego 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił wnioskodawcy S. C. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach, z uwagi na niespełnienie warunków nabycia tego prawa.

Wnioskodawca, nie jest członkiem OFE. W toku postępowania przed organem rentowym ubezpieczony udowodnił na dzień 01 stycznia 1999 r. staż ubezpieczeniowy wymiarze 30 lat, 3 miesięcy i 18 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym okres pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 3 lat, 9 miesięcy i 12 dni.

Okoliczności bezsporne, vide : wniosek – k. 57-59 plik akt ubezpieczeniowych, karta przebiegu zatrudnienia – k.89 akt ubezpieczeniowych, decyzja ZUS z dnia 26.02.2013r. k. 87 akt ubezpieczeniowych.

Wnioskodawca z zawodu jest specjalistą technologiem. W okresie 04 września 1968 r. do 24 marca 1997 r. był zatrudniony w (...)S.A. w G.. W okresie tegoż zatrudnienia od 04.09.1968 r. do 31.07.1973 r. był zatrudniony na stanowisku monter a ślusarskiego wyposażenia okrętów, kompletatora, ślusarza wyposażeniowego i monter a ślusarskiego. Od 01 sierpnia 1973 r. został przeniesiony na stanowisko technologa w wydziale K-3, od 01 października 1974 r. powierzono wnioskodawcy stanowisko starszego technologa, od 01 lipca 1976 r. powierzono wnioskodawcy stanowisko samodzielnego technologa w wydziale K3, od 01 czerwca 1990 r. powierzono wnioskodawcy stanowisko technologa prowadzącego w Wydziale Montaży K., od 02 lutego 1992 r. powierzono wnioskodawcy stanowisko Kierownika Zespołu Technologicznego a od 01 października 1994 r został zatrudniony na stanowisku Kierownika Zespołu w Wydziałach Produkcyjnych.

Wnioskodawca jako technolog pracował na wydziale K3, a jego praca polegała na sprawowaniu nadzoru nad pracami monterskimi, ślusarskimi i rurarskimi. Pracę tę wykonywał na statku. Do zakresu zadań wnioskodawcy należało wykonywanie zleceń (prac dodatkowych) tzn. zmian, które nie były przewidziane w procesie technologicznym budowy danego statku. W szczególności praca wnioskodawcy polegała na tym, że na statku ustalał nowy – zastępczy proces technologiczny, wykonując jego wstępny kosztorys, określał materiały potrzebne do wykonania tych prac a ustalone zmiany przekazywał innemu technologowi, który opracowywał je w biurze. Zmiany w procesie technologicznym były ciągłe, z uwagi ilość budowanych statków w Stoczni. Pracę świadczył w godzinach od 6:00 do 14:00, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Na statkach pracowało nawet pięciu technologów .

Zakres obowiązków na stanowisku starszego technologa i technologa prowadzącego był tożsamy z zakresem obowiązków na stanowisku technologa, zmiana nazwy stanowiska była uwarunkowana awansem stanowiskowym i związana była z inną kategorią zaszerogowania w wynagrodzeniu.

Wnioskodawca nie korzystał z urlopów bezpłatnych.

M. B. pracował w (...)S.A., na stanowisku monter a następnie technologa od 1970 r., na wydziale K3, zna wnioskodawcę od 1972 r, lub 1973 r., pracował z wnioskodawcą.

K. K. pracował w (...) S.A. od 1968 r., na stanowisku kierownika sekcji, był bezpośrednim przełożonym wnioskodawcy.

Dowód:

- akta osobowe w tym karta przeniesienia z dnia 23.07.1973 r., angaż z dnia 18.09.1973 r., angaż z dnia 13.09. 1974 r., angaż z dnia 09.07.1976 r. , angaż z dnia 01.06,1990 r., wniosek z dnia 16.01. 1991 r., aneks do umowy z dnia 01.10.1994 r., świadectwo pracy z dnia 24.03.1997 r .

- akta sprawy w tym świadectwo wykonywania pracy zaliczonej do pierwszej kategorii zatrudnienia z dnia 13.03.1997 r. k. 4 akt, świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 16.06.2008 r. k. 5 akt, zeznania świadka K. K. k. 29 akt sprawy wraz z nagraniem na płycie CD k. 31, zeznania świadka M. B. k. 28 akt wraz z nagraniem na płycie CD k. 31 akt sprawy, zeznania wnioskodawcy k. 29-30 w związku z słuchaniem informacyjnym k. 28 i nagraniem na płycie CD k. 31 akt sprawy.
- akta rentowe.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach ubezpieczeniowych pozwanego organu emerytalnego, aktach osobowych wnioskodawcy, których prawdziwości i rzetelności nie kwestionowała żadna ze stron postępowania. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia ich wiarygodności z urzędu.

Podstawą ustaleń stanu faktycznego stanowiły także zeznania świadków w tym świadka – K. K. i świadka M. B., współpracowników wnioskodawcy za sporny okres zatrudnienia, które zasługiwały na wiarę, albowiem były jasne, spójne, rzetelne i razem z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie tworzyły zwartą i logiczną całość. W poczet materiału dowodowego Sąd zaliczył także zeznania samego wnioskodawcy, które w pełni ocenił jako wiarygodne, wewnętrznie spójne i znajdujące odzwierciedlenie w pozostałym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych odwołanie skarżącego S. C. zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania była kwestia ustalenia prawa ubezpieczonego do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Wyniki przeprowadzonego przez Sąd postępowania dowodowego wykazały, że wnioskodawca legitymuje się wymaganym 15 – letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, co sprawia, że stanowisko organu emerytalnego odmawiające wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury, nie jest słuszne.

Ogólne zasady nabywania prawa do emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po 1948 r. zostały uregulowane w treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2009, Nr 153 poz. 1227 ze zm.), zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, tj. spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) legitymują się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż: 65 lat - dla mężczyzn, 60 dla kobiet,
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej: 25 lat dla mężczyzn, 20 dla kobiet,
- 3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa;

Podkreślenia wymaga, iż art. 184 ust 2, zmieniony został przez art. 1 pkt 20 ustawy z dnia 11 maja 2012 r. (Dz.U.2012.637) z dniem 1 stycznia 2013r., co skutkuje tym iż od 1 stycznia 2013r., aby uzyskać uprawnienia do emerytury w warunkach szczególnych nie ma konieczności spełniania przesłanki rozwiązania stosunku pracy. Okoliczność ta w niniejszej sprawie nie ma żadnego znaczenia, gdyż wnioskodawca odwoływał się od decyzji organu rentowego wydanej, iż po wprowadzeniu nowelizacji do art. 184 ustawy także wniosek o przyznanie świadczenia składał po wprowadzeniu nowelizacji do art. 184 ustawy (w dniu 15.02.2013r. k. 57-59 akt rentowych).

Podkreślić także należy, iż dla uzyskania uprawnień do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym wymagane jest osiągnięcie wskazanego w przepisach wykonawczych wieku, a także przepracowanie określonej ilości lat w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Aktem wykonawczym, do którego odsyła ustawa o emeryturach i rentach z FUS, jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Stosownie do treści § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W wykazie A – prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego – stanowiącym załącznik do rozporządzenia, w dziale XIV (prace różne) pod poz. 24 opisano kontrolę międzyoperacyjną, kontrolę jakości produkcji i usług oraz dozór inżynieryjno-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

Dodatkowo wskazać należy, iż zgodnie z przepisem § 2 ust 1 i 2 powołanego wyżej rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy natomiast, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2).

Trzeba jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z utartą praktyką i orzecznictwem w postępowaniu przed sądem okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia z zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84), a więc wszelkimi dopuszczalnymi przez prawo środkami dowodowymi.

Bezspornym jest, iż ubezpieczony na dzień 01 stycznia 1999 r. udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 30 lat, 3 miesiące i 18 dni, nie jest członkiem OFE.

Przedmiotem sporu pozostawało zatem ustalenie, czy za zatrudnienie w szczególnych warunkach może zostać uznany okresy zatrudnienia w (...)S.A. w G. od.01.08.1973 r. do 01.01.1991 r. po modyfikacji okresu w trakcie słuchania informacyjnego (k. 28 wraz z nagraniem na płycie CD k. 31 akt).

Pozwany odmawiając zaliczenia spornego okresów zatrudnienia wskazywał, iż na podstawie przedłożonej dokumentacji nie można uznać, iż wnioskodawca będąc zatrudnionym na stanowisku technologa, starszego technologa, samodzielnego technologa, prowadzącego technologa oraz kierownika zespołu technologicznego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy sprawował kontrolę międzyoperacyjną, kontrolę jakości produkcji oraz dozór inżynieryjno – techniczny przebywając przez cały okres w środowisku, w których wykonywane są jako podstawowe prace w szczególnych warunkach.

Podkreślenia wymaga, że wynik przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego potwierdza w sposób nie budzący żadnych wątpliwości interpretacyjnych, iż wnioskodawca ww. okresie będąc zatrudnionym w (...)S.A.

wykonywał pracę w szczególnych warunkach na stanowiskach opisanych jako kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżyniersko-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie (wykaz A dział XIV poz. 24).

Okoliczność tą niewątpliwie potwierdza świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 16.06.2008r. (k. 5 akt sprawy), oraz świadectwo pracy wykonywania pracy zaliczonej do pierwszej kategorii zatrudnienia z dnia 13.03.1997 r. (k. 4 akt sprawy). Z powołanych powyżej dokumentów jednoznacznie wynika, iż w okresie zatrudnienia od 01.09.1973 r. do 01.01.1991r. wnioskodawca wykonywał pracę technologa, starszego technologa , samodzielnego technologa, prowadzącego technologa a wszystkie te prace wykonywał na statkach, co pozwala na zakwalifikowanie tych prac jako pracy opisanej w wykaz A dział XIV poz. 24.

Okoliczność tę potwierdzają także zeznania świadka M. B. (k. 28-29 akt wraz z nagraniem na płycie CD k. 31) i zeznania świadka K. K. (k. 29 wraz z nagraniem na płycie CD k. 3), którzy podobnie jak wnioskodawca pracowali w (...)S.A. Przy czym świadek K. K. był bezpośrednim przełożonym wnioskodawcy, natomiast świadek M. B. był zatrudniony na stanowisku montera i technologa z tą tylko różnicą, że swoją pracę wykonywał w biurze .

Biorąc pod uwagę powyższe wskazać należy, iż niewątpliwie charakter pracy świadczonej przez wnioskodawcę tj. praca na stanowisku technologa, starszego technologa , samodzielnego technologa, prowadzącego technologa kwalifikuje do pracy w szczególnych warunkach.

W świetle powyższego, brak jest w ocenie Sądu jakichkolwiek podstaw do zakwestionowania szczególnego charakteru pracy wnioskodawcy w spornych okresach czasu.

Biorąc pod uwagę, powyższe w ocenie Sądu ubezpieczony spełnił wszystkie przesłanki dla nabycia emerytury w obniżonym wieku, ponieważ w dniu 15 sierpnia 2011r ukończył 60 lat, na dzień 01 stycznia 1999 r. udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze, co najmniej 25 lat, nie jest członkiem OFE.

Wynik przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego wykazał, iż wnioskodawca legitymuje się 15 letnim stażem pracy w szczególnych warunkach w wobec doliczenia do zaliczonego przez pozwanego okresu 3 lat, 9 miesięcy i 12 dni okresu zatrudnienia w (...) S.A. od 01.08.1973 r. do 01.01.1991 r.

W konkluzji, z wyżej przytoczonych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z cytowanymi wyżej przepisami, zmienił decyzje organu rentowego z dnia 26 lutego 2013r. i przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach od dnia 15 lutego 2013r., mając na uwadze fakt, iż ubezpieczony w dniu 15 lutego 2013r. złożył w organie rentowym wniosek o przyznanie emerytury oraz dyspozycję art. 129 w zw. z art. 100 ust. 1 cyt. ustawy emerytalnej, zgodnie z którą świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Działając na podstawie art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd wnioskując a contrario, nie stwierdził odpowiedzialności pozwanego organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, mając na uwadze fakt, iż dopiero wyniki niniejszego postępowania dowodowego tj. zeznania świadków i wnioskodawcy pozwoliły na poczynienie wiążących ustaleń mających wpływ na prawo do wnioskowanego świadczenia.

SSA w SO w Gdańsku Ewa Downar – Zapolska